

Standerborg til Esbjerg, vil det saa ikke for en Del i alt Fald, forrykke denne Bane? Jeg ved jo nok som lokal kendt Mand, at den kommer fra en noget anden Side, men vil det ikke forandre Situationen, i alt Fald noget, paa det Omraade? Jeg ved efter de Forhandlinger, der ere førte ogsaa om dette berømmelige Projekt fra Standerborg til Esbjerg, at det er den ærede Ordfører ogsaa en Ven af, og det vil jeg indrømme, at hvis han kunde saa gennemført først denne Bane — og vi behøve denne Bane derude, deri er jeg enig — og han bagefter kunde saa Staten til at anlægge en Bane fra Standerborg til Esbjerg, saa tror jeg nok, det gif ham, ligesom det f. Eks. er gaaet mig i min Valgkreds; saa have de faaet alt, hvad Hjertet kunde begære i den Retning. Med disse Bemærkninger, som jo nærmest ere Spørgsmaal til den ærede Ordfører for Forslagsstillerne angaaende Pengene, og med Hensigt om, at det dog vist maa undersøges, om det ny Banesystem ikke kan bruges, skal jeg indskrænke min Udtalelse hertil og i det store og hele anbefale Sagen.

Bajer: Som Medforslagsstiller skal jeg i alt væsentligt henholde mig til, hvad der er blevet udtalt af den ærede Ordfører for Forslagsstillerne, og overlade ham, om han vil, at svare paa de Spørgsmaal, der bleve fremsatte af den sidste ærede Taler. Jeg skal begynde med, at rose den ærede Ordfører, fordi han stiller sig meget uegenlystigt, idet der, som anthydet af den sidste ærede Taler, ogsaa er et andet Projekt oppe om en Bane, som saa at sige skulde gaa til hans egen Gaard, og det er jo det, man plejer her i Tinget at fremkomme med, at enhver vil gerne have en Bane til sin Dør, men den ærede Ordfører er netop Forslagsstiller for en Bane, der ikke kommer til at gaa til hans Dør. Det andet Baneprojekt mener jeg imidlertid, ogsaa bør komme under Forhandling her. Jeg stiller mig i denne Henseende kun refererende, men jeg tror, at det er rigtigt, at det bliver fremdraget allerede nu her i Tinget. Det vil jo komme frem i Udvalget, og kan da blive nærmere prøvet dels her og dels ved anden Behandling. Begyndelsen af Banen er den samme som for den her foreslaede, idet Horsens er Udgangspunktet, og jeg antager, at det staar nogenlunde frit, om man for at komme til Østbirk vil føre Banen østlig eller vestlig. Den vestlige Vej over Lindum er noget kortere, og billigere; den østlige er noget længere, og dertil kommer, at Gedved ligger temmelig højt. Vejen ad Gedved har den Fordel, at

Gedved i højere Forstand er et Knudepunkt, og dersom der en Gang bliver Tale om at gøre det til Valgsted, vil der jo være Anledning til der at have en Station eller i det mindste en Holdeplads. Om Østbirk er der jo fuld Enighed, men saa stille de to Projekter sig ad. Den Bane, som den ærede Ordfører har talt om, gaar mere vestlig til Bryrup eller i det mindste til Bræstrup; men det Projekt, som jeg nærmest vil behøve, gaar fra Østbirk, forbi Saaby og Nding enten til Borvad Bro eller Vor Kloster. Det forekommer mig, at Vor Kloster i flere Henseender maa foretraktes. Begge de sidstnævnte Punkter ligge ved Gudena, men Vor Kloster ligger tillige ved Mossø, og man kommer derved en stor Vandvej nærmere, hvilket ogsaa kan have sin Fordel. Vor Kloster ligger ved den vestlige Ende af Mossø, og ved den østlige Ende have vi den første Station paa Standerborg—Silkeborg Banen. Det paastaas af dem, der hude det af mig foreslaede Baneprojekt, at Anlægssummen og ligeledes Driftsomkostningerne blive meget mindre derved, og at Trafikken vil blive meget stor. Grunden til, at en Bane efter dette Projekt kan bygges saa billigt, er for det første, at et saadant Baneanlæg kan udføres i meget kort Tid, i Løbet af $\frac{1}{2}$ Aar, og deraf følger, at Rentetab og ligeledes Udgifterne til Kontrol blive billigere. Dog vil dette ikke være tilstrækkeligt til at gøre det hele saa billigt, men hvad der navnlig bidrager dertil, er, at der er Tale om et i høj Grad smalsporet System. Derved opnaas der Beparelse paa Skinner, Sveller, andet Materiel, Jorarbejde o. s. v. Jeg kender ikke af Erfaring det System, som den sidste ærede Taler omtalte, det saakaldte Costa-System, som man har i Sverige. Jeg ved, at det har været meget paa Tale i Folketinget for et Aars Tid siden, og det morede mig, at da jeg læste om Forhandlingerne i Udlandet, havde jeg netop Lejlighed til at køre paa en Bane, der vistnok er bygget efter dette System. Det er en Bane i det sydlige Tyrrol, der gaar fra Stationen Mori paa Hovedbanen over Arco til Riva ved Gardasøen. Dette overordentlig smalsporede System er ikke desto mindre saa særdeles praktisk, at man kan hyde det overmaade meget, om jeg saa maa sige, thi det farer op paa Bjærgene mellem Klipperne, ud og ind, saa at man næsten kører ved Siden af det Spor, som man et Øjeblik efter skal køre paa, og det knager og brager i Skinnerne, men de holde alligevel. Efter den Erfaring, jeg har faaet ved at køre der, nærer jeg derfor ingen Betænelig-